

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПРОЄКТУ: ЄДИНИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ ДПС

Базові знання

МЕТА ПРАКТИКИ

Забезпечення незалежності антикорупційних підрозділів у територіальних органах ДПС шляхом їх прямого підпорядкування центральному керівництву для усунення місцевого впливу, зміцнення доброчесності, підвищення прозорості управління та зростання довіри платників податків.

ОПИС ПРАКТИКИ

У Державній податковій службі України запроваджено дворічний експериментальний проєкт із функціонування єдиного уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції. Правовою основою стала постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 року № 337; відповідне завдання також передбачено Національною стратегією доходів до 2030 року.

До травня 2025 року уповноважені підрозділи діяли як в апараті ДПС, так і в її територіальних органах. Безпосереднє підпорядкування керівництву територіальних органів створювало ризики втручання в їхню діяльність і могло негативно впливати на незалежність та ефективність виконання повноважень.

Нова модель передбачає єдиний Департамент із прямою підзвітністю Голові ДПС. Його структура складається із семи управлінь: два працюють в апараті ДПС, а п'ять — Центральне, Північне, Східне, Південне та Західне — забезпечують роботу в усіх 30 територіальних органах ДПС за місцем їх дислокації.

АЛГОРИТМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИКИ

- 1. Оцінити ризики чинної організаційної моделі.** Проаналізувати, чи створює підпорядкування уповноважених підрозділів керівництву територіальних органів ризики впливу, втручання або конфлікту інтересів.
- 2. Забезпечити нормативну основу реорганізації.** Закріпити нову модель у стратегічних і нормативно-правових документах, визначити строк експерименту, повноваження та очікувані результати.
- 3. Провести організаційно-штатні зміни.** Припинити функціонування розрізнених уповноважених підрозділів і створити єдиний структурний підрозділ. У територіальних органах ДПС попередні підрозділи припинили існування з 30 травня 2025 року.
- 4. Сформувати професійну команду.** Організувати добір персоналу з урахуванням досвіду антикорупційної роботи, зокрема в правоохоронних органах.
- 5. Гарантувати незалежність підрозділу.** Встановити пряме підпорядкування керівнику державного органу та визначити порядок призначення і звільнення працівників відповідно до законодавства про державну службу та працю.
- 6. Побудувати територіальну мережу.** Визначити центральні та регіональні управління, їхню зону відповідальності й порядок взаємодії з територіальними органами.
- 7. Налагодити координацію, звітування та контроль.** Установити єдині процедури планування, обміну інформацією, звітності та контролю за діяльністю територіальних підрозділів.
- 8. Визначити пріоритетні напрями діяльності.** Зосередити роботу на навчанні, роз'ясненнях і методичній підтримці; виявленні та мінімізації корупційних ризиків; контролі за дотриманням антикорупційного законодавства; аналізі причин і умов корупційних дій; оцінюванні результативності роботи підрозділів.
- 9. Запровадити оцінювання результативності.** Розробити рейтинг або інший інструмент оцінювання роботи уповноважених підрозділів і використовувати його для вдосконалення діяльності.

ПРАКТИЧНА КОРИСТЬ

Впровадження практики дає змогу:

- забезпечити інституційну незалежність антикорупційного підрозділу;
- підвищити оперативність виявлення корупційних ризиків і реагування на них;
- уніфікувати підходи до антикорупційної роботи в апараті та територіальних органах;
- посилити прозорість, підзвітність і контроль за діяльністю уповноважених підрозділів;
- сприяти формуванню культури доброчесності та відповідальної поведінки працівників;
- адаптувати модель до інших державних органів незалежно від їхньої структури чи функцій.

БІЛЬШЕ ПРО ПРАКТИКУ:

[Портал](#)